

Nro. 28.

A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Kedden Apilis 6.dik napján 1813-dik
esztendőben.

Frantzia Birodalom,

A' Császári udvarban nagy audientzia volt Mártzius 23-dikán. A' Császár a' thronusban ülén, 's a' birodalom' nagy Dignitáriusai, a' Ministerek, a' birodalem nagy tisztjei, a' nagy Sasos vitézek, a' Császári ház' tisztjei, 's a' Szenátus' és Stáustanáts' tagjai által körülvésettve lévén, a' Törvényhozó Gyűlés Deputátzióját magaeleibe botsátotta. A' Deputátziót a' Vice-Nagy - Választó, a' Beneventi Hertzeg (Talleyrand) mütatta-bé. A' Törvényhozó Gyűlés mostani Elölülője Gróf Montesquiou, beszédet intézett a' Császárhoz, a' melyre ilyen szavakkal felelt ő Felsége: —

„Uram Elölülő és Uraim Daputátusok! —

„A' Törvényhozó Gyűlés, ezen kevés ideig tartott de fontos ülései alatt, bizonyosan mutatta a' maga erántam való hüségének és szeretetének, a' mi nékem örömet okoz. —

„A' Frantziák igazságosnak lenni bizonyítottak az én ő erántok való mindenkori vélekedésemet. —

„Az isteni gondviselés és a' nemzet' akarata által ezen birodalomnak fundálására hivattatván, gráditsonként, azon egy forma szerint, 's a' történetek' természetével és az én népem' javával megegyezőleg tettem előfelé lépéseimet. Ez a' nagy munka kevés esztendőök alatt végre fog hajtatni, és mindenünk, a' mi van, tökéletesen megerössíttetni. —

„Minden plánumaimnak minden próbatételeimnek csak egy céljok van, t. i. a' birodalom' boldogsága, mellyet én örökre ki akarok ragadni az Anglusoknak törvényeik alól. —

„A' História, melly a' nemzeteket éppen úgy mint egyeneyen az embereket megitéli, fel fogja jegyezni, melly tsendességgel, együgyűséggel, és pontossággal pótolttak - ki a' mi nagy veszteségeink: meg lehet ebből itélni, minek végrevitelére lehetnének alkalmasok a' Frantziák, ha önnön tartományaikat, vagy pedig az én Koronának függetlenségét, kellene védelmeznék. —

„A' mi ellenségeink a' mi *Albisi és Wéséri* Departamentjainket a' Daniai Királynak ajánlottak *Norvégiáért*, 's az ezen plánumjokból folyó következés szerint támadást tsináltak ezen vidéinken. *Dánia* vissza vetette ezt a' tsalárd ajánlást, melynek a' lett volna a' következése, hogy

ő Norvégiától megfosztatott 's a' helyett a' velünk való örökös hadakozást örökségül nyerte volna. —

„Én nem soká útnak fogok seregeimnek vezérlésekre indulni, hogy ellenségeinknek tsalárd ígéreteiket megzavarjam. A' birodalom' egészsége (integritássa) még egy alkudozásban sem jött 's nem is fog jőni kérdésbe. —

„Mihelyest a' hadakozásbéli gond egy szempillantatnyi nyugodalmat enged, mi titeket, birodalmunk' Notábeleivel egyetemben, ezen fő városba öszsze fogunk hivattatni, hogy legyetek jelen a' Császárnénak a' mi életünk igen kedves párjának, 's az örökös Princznek, a' Romai Királynak, a' mi igen kedves fiunknak, megkoronáztatásokon. —

„Ennek a' valamint religiói úgy politikai tekintetben is nagy solennitásnak meggondolása, megilleti a' szívemet. Siettetni fogom az idejét, hogy eleget tehessek a' Frantzia birodalom kívánságának.“

A' tsatsa' mezejéről ilyen tudósításaink érkeztek: —

A' *Hámburgi Correspondens* nevű újságban Mártz. 23-dikán ilyen tudósítás találtatott: —“

„A' Pruszsiai armádát *Sleziában* Gen. *Blücher* vezérli, kinek előljáró seregei Mártz. 16-dikán bényomúltak Szakszoniába. —

„Az Orosz nagy armáda, a' mely *Küstrin*-től fogva *Glogauig* terjeszkedik, az *Oderán* való által költözködésben foglalatoskodik. Az az Orosz sereg, a' melly ennek a' nagy armádának pótolására van rendeltetve, 55,000 gyalogokból és 22,000 lovasokból áll. Martzius 6-dikán a'

Vistula mellé megérkezett, a' honnét, néhány nyugvó napoknak tartása után, tovább indul a' kirendelt hely felé. —

„A' Gen. *Wittgenstein* ármádója, melynek már számos isapattjai elényomúltak az *Albis* mellé, nem soká egészszen útnak fog ezen víz felé indulni. —

„A' Svétziai seregek kiszállottak a' magok *Pomeraniájokba*, és elfoglalták *Stralsundot*, a' hova nem soká még egymás jó számú Svécus sereget várnak, a' melly már hajóra ült *Carlseron*dában.

Cuxhafenből (az *Albis*' toroka mellől) Márztius 19-dikén: — „Minekutánua a' Frantzia seregek a' Ritzebütteli kastélyt és azon sántzokat, mellyek a' *Cuxhafeni* kikötőhelyet az *Albis* torokánál fedezik, Márzt. 16-dikán elhagyták, az ágyúkat bészegeszték, az ágyúújtajjákat elégették, és 20 ágyútsajkáikat a' kikötőhelyben részszerént meggyújtották részszerént elsüllyesztették volna, két Anglus Briggek a' Hadnagy *Banks* vezérlése alatt azonnal mejelentek a' kikötőhely szája előtt, 's Márzt. 17-dikén 30 embereket a' partra kiszállítottak, a' kikhez ma még 100 emberek fognak kiszállani, 's kevés napok alatt számosabb seregek is várattatnak ugyan oda.“

Az *Altonai Merkurius* ezeket emíti Márzt. 20-dikán: — „*Lübeck* városában a' múlt pénteken délelőtt, minekutánua az eddig fennállott *Municipalitás* eloszlattatott volna, a' régi Szenátus öszste gyülekezett, és déltájban a' régi rendnek visszaállítatása a' piatzon kikiáltatott, 's *Te Deum laudamus* énekeltetett.“

Az Orosz seregeknek *Hámburgba* lett bámeneteljekről így ír ugyan ezen újság: — „*Szerdán*

ésve 30 Kozákok lovaglottak - bé Hámbugba, de a' kik tsak késérei voltak egy Orosz tisztnek, a' ki azzal a' hírtétellel ment oda, hogy 18-dik-ban egy Orosz sereg fog béérkezni, a' mint is hogy ezen napon délután, egy Kozákokból, lovas artilleristákból, és Dragonyosokból álló, valami 2000 emberekre tétethető sereg, a' Báró *Tettenborn* vezérlése alatt a' városba bémarschírozott. A' város' Deputátziója *Bergedorfig* ment a' nevezett Orosz Komendáns eleibe és tisztelésére. A' Hámbugi ifiak' lovas serege is nagy sokaságú polgársággal egyetemben eleibement jó messzire, t. i. a' *Bergedorfi* tetőig, a' hol az előre kiment városi czéhek zászlósan várván őket, onét mind együtt vezették és kísérték - bé az úttzák-on és útakon össze sereglett véghetetlen sokaságú nép között, minden harangoknak zúgása és az ágyúknak dörgése közben, az Orosz tsapatokat. Az úgy nevezett Szűzek' grádcitsánál előre való készületek voltak tétettelve az idegen vitézeknek nemzeti étellel és itallal (éppen böjt lévén böjteleességgel) való fogadtatásokra. Estve, valamint szintén már 17-dikben, is az Oroszok' közelítésének hallására az egész város megvilágosított. A' leg szebb tavaszi idő is méltóságosította ezt a' Hámbugiakra nézve ily nevezetes napot."

Hámbugban, Lübeckben, és Bremában egy önként vállalkozókból álló sereg állttatik-fel *Hanseatica Legio* nevezete alatt, a' melly egy részét fogja tenni az úgy neveztetendő északi ármádának. Oberster *Tettenborn* meghívta egy Proklamátzió által a' Hámbugi és környéki ifiúságot, 's közönségesen a' fegyverfogásra alkal-

matos férfiakat, a' kiknek magokat a' haza védelmezésire elszánni kedvek van, hogy haladéknélkül jelentsék - bé magokat az a' végre kirendeltetett Cancelláriánál. A' Hámbugban felállandó sereg lovas és gyalog vadászokból fog állani és Hámbug városa által tartatni.

„A' Hámbugi polgárok (így szól a' *Berlini* újság) mostanában Mártyius' 20-dikán hívatatván legelőször ismét össze, azon 100,000 Tallérok helyeit, mellyek a' Hanseatica Legionnak ruházatjára 's egyéb készületeire előrevalóképpen kívántattak, két annyit rendelt, 's abban is meggyezett, hogy különösen a' városnak őriztetésére 7200 emberekből álló polgári testőrsereg állíttassék fel. Egy 5 Tanácsosokból és 10 polgárokból álló Biztosság is neveztetett - kioly véggel, hogy a' vagy igen sürgető, vagy nem igen fontos dolgokat végezze - el és igazgassa a' nélkül, hogy az egész polgárságnak mindenkor össze kellessék gyűlekezni.

Gen. Carta St. Cyr és *Morand*, a' Hámbugi vidékekről való eltávozássok után Bréma felé mentek volt el. *Stadét* és *Haarburgot* az *Albis* bal partján elfoglalták volt az *Oroszok*.

„*Magdeburgból* kiütött *Marschal Davoust* (így szól a' *Berlini* újság) oly czélzással, hogy marháat és egyéb eleséget vitessen - bé oda; melynek alkalmatosságával *Burg* nevű Pruszsiai szélső város sokat szenvedett.“

Az egyenesen *Magdeburgból* Márty. 22-dikén indult újságok jelentik, hogy a' Vice-Király megérkezett oda. Ugyan ott volt már néhány napoktól fogva a' *Bellunói Hertzeg* is (*Marschal Victor*).

A' *Norimbergai* újság e'képpen írt volt még Mártz. 17-dikén: — *Burgot* és az egyéb helységeket is mind elfoglalták az Oroszok az *Álbis'* mentiben (i. i. annak jobb partján). Utasok erősítették, hogy *Magdeburg* bé lett volna zárattatva, hogy *Gervischi* mellett lévő magos híd elégettetett volna, és hogy a' *Magdeburg* felé menő töltésútnál valami 18 vagy 20 hidak rontattak volna el, hogy a' *Kozákok* éppen a' *Magdeburgi* erősségeknek tövekben mütatták volna meg magokat: melyre nézve ezen erősségbeszámolás őrző seregek szállottak volna-bé, 's a' többi.

Lemberg Mártz. 21-dikén: — „Tíz ezer emberekből álló Orosz sereg Mártzius 18-dikán a' *Gen. Rath* vezérlése alatt *Zamosc* vára alá előnyomúlt, és azt körülkerítette. Egy szállítványt, a' melly rekrutákból, 's ember és marha eleségből állott, 's a' várba menni akart, elfogták az Oroszok. Ugyan ők Mártz. 19-dikén a' várra való ágyúzást elkezdvén 20 dikben is folytatták. Az olyan hadi foglyokat, a' kik a' *Warschauer* Hertzegségben születettek, passussal vissza bocsáják az Oroszok, hazájokba.“

A' *Königsbergi* Komendáns Orosz Generális *Sievers* ilyen Hirdetést tétetett közönségessé: — „A' *Dantzka*t békerítve tartó 'Orosz sereg' fő hadi szállásáról éppen most érkezett tudósítások szerint, mellyek onnét Mártz. 4 dikén és 15-dikén indultak, már most a' tenger felől is bé van *Dantzka* az *Anglus* hadi hajók által zárattatva. Ehez képest minden hajósok, akármelley nemzetbeliek legyenek, megintettetnek, hogy útjokat *Dantzka* felé ne vegyék, n. inthogy minden ha-

jók, mellyek a *Vistula* torkába való béevezést megpróbálják, az Anglusoktól elfogdostatnak. —

A Pruszsiai fő posta hivatalt Hámburgban melly ott a régibb időkben fennállott, oda lett bemenetele átán azonnal vissza állította Oberster B. *Tettenborn*, és 19-dikben estve már útnak indúlt volt onnét a lovas posta, Pruszsia, az Orosz birgdaiom, és Lengyel ország felé.

Frankfourtumból (a *Ménus* mellől) így irtak Mártz. 29-dikén: — „Azokon a mindenféle Francia seregeken kívül, a mellyek szünetlen takarodnak itt által a nagy ármádának erőssítésére az Albis bal partja felé, 's a mellyek oly számosak voltak, hogy a folyó hónapnak tsak az első két hetei alatt közel 40 ezer emberre tétettethettek, már az első szemmel tartó ármáda is egészen öszsze gyülekezett itt a *Moskwai* Princz (a volt *Elchingeni* Hertzeg; *Marhal Ney*) vezérlése alatt. Áll ez az ármáda 4 Osztályokból; mindenik Osztályban vannak 12,000 emberek. Kvártélyozik itt a *Frankfurti* Nagy Hertzegségben 's a *Hassiai* és *Isenburgi* vidékeknek némely helységeikben. Gondólják, hogy ez az első szemmel tartó ármáda minden órán előre fog innét indulni, hogy a másodiknak helyt adjon, melly a *Nassaui* vidékeken és a *Moguntziai* környékeken kvártélyozik, 's minden nap nevezedik. A *Gen. Milhaud* vezérlése alatt egy számos és igen válogatott lovasság ven itt. A nállunk fekvő seregek holnap hozzá kezdenek a tűzzel való exercirozáshoz.“

A *Norimbergai* újság szerént maga a minyárt nevezett *Moskwai* Hertzeg Mártz. 26-dikán estve már megérkezett volt *Würtzburgba*. Az

azt megelőzőtt estve Osztályos Generális *Souham* is megérkezett volt ugyan oda. Estve udvariás és vatsora volt a' Nagy és Fő Hertzegnél, melyre a' Mostwai Princzen kívül a' több Fr. Generálisok és főbb tisztek is meghívattattak.

Turgautol fogva le *Dessauig* úgy meg vannak az Albis partján lévő helységek Frantzia katonasággal rakattatva, hogy némely háznál 20 és 30 ember is van szálláson. *Lipsidből* tovább vitetett az adófizetés' kassája, és a' fegyveres ház kiüressített. *Bilschben* egy valami 14 esztendőös parasztyermek, egy tábori strázsának, *kivagy?* kiáltására, ijedtében felelni nem tudván, szerentsélenül ellövetett.

Prusszia.

Berlin Mártz. 25-dikén. Király ő Felsége a' Koronaörökssel és kevés kísérellel e' hónap' 21-dikén *Boroszlóbol* útnak indúlt; *Grünebergben* meghált; 22-dikben éjjel *Postdamba* érkezett, a' hova *Henrich K. Hertzeg*, Gróf *Wittgenssein* és *Hertzeg Replin* Orosz Generalisok, *Minister Goltz*, 's a' többi, ő Felségének udvariására mentek. Mártz. 24-dikén *Charlottenburgba* jött ő F.ge, a' hol az *Orániai* Princz és az Orosz Henerálisok ismét megjelentek, hogy Berlinbe való bėjövetelében kísérelt legyenek. *Charlottenburgtól* fogva *Berlinig* a' sorban álló Orosz és Prusszus seregek között mentek ő F.ge és a' Koronaörökös *Hertzeg* a' több Királyi *Hertzegek* től 's a' mind két nemze tbéli Generálisoktól, és számos udvarnokoktól kísértetvén. Az ártileristák' serege 101 ágyulövessel tisztelte és fogadta, 's a' Regementek, mikor mellettük elmentek, dobbal, trombitával köszöntötték ő Felségeket. A'

Király előtt egy Kozák osztály, hátul is egy Kozák osztály ment. A' sokaság szüntelen való sokáig élj! kiáltással harsogtatta a' levegőt. A' mulató keriben a' kastéllyal által ellenben a' *Dessau* Hertzeg' állóképénél megállapodván ő F. ge, maga előtt marschiroztatta el a' seregeket, a' mellyek ilyen rendel következtek egymásután:

- 1) Az Orosz lovasság; 2) az Orosz gyalogság;
- 3) az Orosz insurgensek; 4) Gen. Lieutenant *York* a' maga Stábjaival; 5) a' Prusszus gyalogság; 7) a' Prusszus ártiléristák; 8) a' Prusszus lovasság egy önként vállalkozott lovas tsa-pattal; a' Prusszus ártiléristák; az önként vállalkozott gyalog vadászoknak csoportjaik azon Batalionok után, a' melyikhez mindenik rendeltetve van. Este az a' gyönyörúsége volt a' Berlini népnek, hogy a' theátromon szemlélhet-te a' maga Királyát. Az után az egész város meg volt világosítatva, 's az idő leg kedvezőbb volt.

— Mártz. 26-dikán 160 személyekre terített asztalt adott Király ő F. ge a' képes palota: szálájában, a' hol a' K. Princzeken és K. Hertzeg-asszonyokon kívül minden itt lévő Orosz és Prusszus Generálisok és Stabális tisztek jelen voltak. A' Király az Orosz és Prusszus Generálisi karal ült szemben. —

A' *Boroszlói* levelck szerént a' Sléziában találtatott minden Orosz hadi foglyokat új forma ruhába öltöztetvén a' Prusszus Király, az ő Császárjoknak Boroszlóba való járásakor ő Cs. Felségének bémútatta, 's azután hazájok felé útnak indította

Orosz Tudósítások.

Az Orosz újságokban ilyen már egy kevésé

régitske hadi tudósítások jöttek ki: Febr. 4-dikén kiűtött Dantzkából az őrző sereg, eleséget akarván a' környéken lévő falukról bévinni. Az egyik tsapat *Brantanau* faluhoz tsapott ki az Oroszok bal szárnyára, a' hol egy Kozák és egy Baschir Tatár Regiment annak eleibe menvén, heves tsata támadott közöttök, melly után a' Frantziák, néhány foglyoknak elvesztésével vissza tértek a' várba. Egyszersmind az Oroszoknak jobbszárnyokra is kiűtött egy gyalogokból és kevés lovasokból álló Fr. sereg, 's eleintén meg is hátráltatta az Oroszokat, hanem *Melnikow* nevű Kozák Oberster a' szárnyára került a' Frantzia tsapatnak és elszorította azt a' várostól, megölvén belőlle 600 embert, 's elfogván 3 Stabális és 21 egyébféle tisztet, és 250 közembert. Az Oroszok vesztésit 13 holtakra és 95 sebésekre teszik. Az Olivánál álló Orosz tsapatra is kiűtött egy Frantzia tsapat, 's Febr. 6-dikán még egyszer próbát tett, de következő nélkül; 23 elfogattatott tiszteknek és valami 300 közembereknek fogságban való hagyásával tért vissza a' várba; meg is ölettettek néhány emberei. Az Oroszok 13 holtakra és 37 sebésekre teszik a' magok vesztéseket.

Febr. 13-dikán béérte Gen. Báró *Winczingerode* Kalisch mellett a' Gróf *Reynier* vezérlése alatt volt Szakszoniai sereget éppen akkor, mikor ez magát 4000 Lengyelekkel, kiknek 15 ágyújok volt, öszszetsatolni akarta volna. A' Szakszoniai seregnek igen vitéz és vakmerő elmentállása mellett is erőt vettek az Oroszok. A' Szakszoniaiak között Gen. *Nostitz*, 47 tisztek, és 2000 köz emberek elfogattattak: elvesztették

2 zászlójokat és 7 ágyújokat. Az Oroszok vesz-tése valami 5 vagy 6 száz holtakból és sebesekből állott.

Utolsó Jegyzések.

A' *Norimbergai* újság szerint úgy hiszik, hogy *Napoleon* Császár minden órán megérkezik *Moguntziába*.

A' *Frantzia* nagy ármádához tartozó *adminis-tratió*, a' melly eddig *Lipsiában* volt, *Braun-schweigba* tétetett által.

Ma semmi új újságokat nem találtunk a' közönséges újságlevelekben.

H i r a d á s.

Minden rendbeli személyeknek tudokra ada-tik, hogy *Tek. Nemes Győr Vármegyében, Szent-Márton mező városban* egy *approbatus* szen-orvos *Braun János* lakik, a' ki számtalan világtal-an seemélyeket, 's azok közt vakon születet-teket is szerentséssen meggyógyított — azért azok, a' kik segítségével élni akarnak, mago-kat nálla bátran jelethetik, ha lehet e' rajtok segíteni, vagy nem? Ő mindjárt meg fogja hatá-rozni, de a' gyógyíthatoktól is mind addig, míg látásokat meg nem nyerik, semmi jutalmat nem kíván.

Mezei Jóság, Arendában.

Magyar Országban kívánna egy *Valaki*, de-rék érdemes ember, se nem *Rätz*, se nem *Sidó*, 12 's több esztendőkre 32-ig, egy olyan *Mezei Jóságot* találni, melynek esztendőnként való árendája leg alább 5, legfellyebb pedig 20 ezer forint váltótzedula méltan lehet. — Hogy pedig a' sok szükségtelen levelezéstől, 's ideje e'ből való leütazástól meglehessen menekedni: kéret-tetek ez által minden Rangbeli olyan *Birtoko-sok*, hogy a' kiárendalendő *Jóságot*, *Benefici-umival*, 's ingóbingó és fesszes *Instructionioival* együtt bejelenteni ne terheltessenek.

A' Levélvezeték ez: — *T. Kisszántói Peltie Ferentz* Úrnak, — in der *Josephstadt*, bey *Mi-chael*, Nro. 47 in *Wien*.